

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 4Svk/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200711
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Prof. JUDr. Peter Potásch
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:1019200711.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD. a členov senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD., LL.M. a JUDr. Vlastimila Pavlikovského, v právnej veci žalobcu: Združenie ProPublica, Abrahám 405, Abrahám, IČO: 42 360 447, právne zastúpený: Mgr. Eva Kováčechová, advokátka, Komenského 21, Banská Bystrica, IČO: 37 890 697, proti žalovanému (sťažovateľovi): Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom Mlynské Nivy 44/A, 827 15 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 14218/2019-2061-17532 zo dňa 18.03.2019, o kasačnej sťažnosti žalovaného voči rozsudku Správneho súdu v Bratislave č. k. BA-6S/111/2019 - 84 zo dňa 14. augusta 2024, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa zamietla.
- II. Žalobcovi sa priznáva právo na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému.

odôvodnenie:

I. Administratívne konanie

1. Žalobca žiadosťou zo dňa 14.07.2014 podanou podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej aj ako „infozákon“ alebo „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“) žiadal, aby mu žalovaný ako povinná osoba sprístupnil informácie, o. i.:

[...]

b/ transakčné dokumenty súvisiace s privatizáciou obchodnej spoločnosti Slovenské elektrárne, akciová spoločnosť (najmä zmluvu o kúpe a predaji akcií, privatizačnú zmluvu, zmluvu o viazanom účte, zmluvu o vinkulácii kúpnej ceny a iné),

c/ akcionárske zmluvy alebo iné dohody medzi akcionármi obchodnej spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s., ktoré boli uzatvorené kedykoľvek pred 13. júlom 2014, vrátane všetkých dodatkov.

2. Žalovaný rozhodnutím č. 43/2014 zo dňa 04.12.2014 žalobcovi čiastočne sprístupnil informácie požadované pod bodom b) a c) žiadosti, pričom podľa §10 ods. 1 infozákona žiadosti žalobcu v časti požadovaných dokumentov nevyhovel.

3. Minister hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj ako „minister“) rozhodnutím č. 6/2015 zo dňa 23.02.2015 rozklad žiadateľa zamietol a rozhodnutie žalovaného č. 43/2014 zo dňa 04.12.2014 potvrdil.

4. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 5S/109/2016-70 zo dňa 29.11.2016 rozhodnutie ministra č. 6/2015 zo dňa 23.02.2015 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň konanie v časti o vyslovenie nezákonnosti postupu žalovaného zastavil. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný kasačnú sťažnosť, ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší súd“) rozhodnutím - sp. zn. 3Sžik 1/2017 zo dňa 30.05.2018 zamietol.

5. Žalovaný rozhodnutím vo veci č. 3/2019 zo dňa 21.01.2019 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“) sčasti podľa § 10 ods. 1 infozákona nevyhovel žiadosti žiadateľa zo dňa 14.07.2014 a podľa § 10 ods. 1 infozákona obmedzil prístup k častiam dokumentov, konkrétne:

1/ V Zmluve o kúpe akcií týkajúcej sa predaja a kúpy 66 % podielu na základnom imaní Slovenských elektrární, a. s. (ďalej len „zmluva“)

a) k článku 3.5. písm. a) a písm. b) (str. 12 zmluvy),

b) k článku 3.6. písm. a) až d) (str. 12 zmluvy),

c) k článku 6.4.1. (str. 19 zmluvy),

d) k článkom 6.4.2., 6.7.1 a 6.7.2 (str. 20 zmluvy),

2/ k prílohe D Akcionárska zmluva o predaji a kúpe 66% podielu na základnom imaní Slovenských elektrární, a.s. (ďalej ako „akcionárska zmluva“)

a) k definícii pojmu „Cena pri Deadlock put option“ (str. 3 akcionárskej zmluvy),

b) k článku 10.2. (str. 14 akcionárskej zmluvy),

c) k článkom 14.2 až 14.8 (str. 18-23 akcionárskej zmluvy),

3/ v prílohe G Tendrová dokumentácia a procesné listy k prílohe Data Room Index 1,2,3 zo dňa 11.11.2004,

4/ k prílohe J Príprava účtovnej závierky,

5/ k prílohe O Podmienky prevodu elektrárne Gabčíkovo (VEG),

6/ k prílohe R Podmienky prevodu JE A1 a VI.

6. Žalovaný uviedol, že vyzval druhú zmluvnú stranu na posúdenie, či naďalej považuje všetky informácie označené pri rokovaní o príprave transakčných dokumentov za obchodné tajomstvo, pričom druhá zmluvná strana v rámci odpovede zo dňa 07.01.2019 súhlasila s čiastočným sprístupnením. Vo vzťahu k časti transakčných dokumentov druhá zmluvná strana uviedla, že stále existuje záujem na zabránení v sprístupnení uvádzaných informácií a tieto aj naďalej predstavujú obchodné tajomstvo. Žalovaný ďalej uviedol, že dotknuté ustanovenia obsahujú informácie, ktoré sa týkajú nakladania s majetkom v držbe právnickej osoby zriadenej zo zákona (konkrétne Fondu národného majetku Slovenskej republiky), a preto sa na ne nevzťahovala ani nevzťahuje povinnosť sprístupniť tieto informácie v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám v jeho znení platnom k dátumu podpisu transakčných dokumentov. Predmetné informácie rozdelil do troch kategórií - informácie týkajúce sa úpravy kúpnej ceny za akcie, informácie o ocenení akcií a majetku spoločnosti a informácie týkajúce sa prebiehajúcich súdnych sporov. Zároveň prvostupňový orgán podľa § 9 ods. 1 infozákona nesprístupnil na sprístupnených dokumentoch osobné údaje.

7. Minister rozhodnutím č. 4218/2019-2061-17532 zo dňa 18.03.2019 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“) prvostupňové zmenil tak, že žiadosti v časti podľa § 10 ods. 1 infozákona sčasti nevyhoveli a žiadateľovi obmedzil prístup ku konkrétnym častiam dokumentov (totožne s prvostupňovým rozhodnutím) a zároveň žiadateľovi obmedzil prístup k osobným údajom fyzických osôb podľa § 9 ods. 2 infozákona.

II. Konanie pred správnym súdom

8. Správny súd v Bratislave (ďalej aj ako „správny súd“) rozsudkom BA-6S/111/2019 - 84 zo dňa 14. augusta 2024 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) podľa 191 ods. 1) písm. c) a d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj ako „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

9. Správny súd poukázal na závery predchádzajúcich meritórnych súdnych rozhodnutí, konkrétne rozsudku Krajského súdu v Bratislave - sp. zn. 5S/109/2015 zo dňa 29.11.2016 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 3Sžik 1/2017 zo dňa 30.05.2018.

10. Pokiaľ Krajský súd Bratislave v rozsudku - sp. zn. 5S/109/2015 zo dňa 29.11.2016 konštatoval zásadné pochybenie v súvislosti s ustálením rozsahu žiadosti žalobcu zo dňa 14.07.2014 (bližšie body 59., 60. a 66. odôvodnenia daného rozhodnutia), žalovaný po zrušení pôvodného rozhodnutia č. 43/2014 zo dňa 04.12.2014 nevykonal žiadne procesné úkony podľa § 14 ods. 3 infozákona, ktoré by akýmkoľvek spôsobom reagovali na krajským súdom vytýkané zásadné pochybenie týkajúce sa ustálenia obsahu/ predmetu žiadosti žalobcu zo dňa 14.07.2014.

11. V tejto súvislosti správny súd uviedol, že je fakticky neudržateľné vykonávanie súdneho prieskumu administratívnych rozhodnutí, ktoré sú meritórnym výstupom orgánu verejnej správy v administratívnom konaní, v rámci ktorého už v minulosti k súdnemu prieskumu došlo, avšak konštatované zásadné pochybenia nenašli svoje odzrkadlenie v ďalšom procesnom postupe dotknutých orgánov.

12. Správny súd ďalej skonštatoval, že prakticky bez povšimnutia zostal pri opätovnom rozhodovaní záväzný záver krajského súdu týkajúci sa potreby doplnenia administratívneho spisu o dokumenty preukazujúce konštatovanie povinných osôb o naviazaní nesprístupnenej časti žiadosti žalobcu k

informáciám týkajúcim sa nakladania s majetkom právnickej osoby zriadenej zákonom, následkom čoho sa na ne podľa žalovaného nevzťahovala povinnosť sprístupniť informácie v zmysle infozákona.

13. Konštatovania žalovaného týkajúce sa toho, či Fond národného majetku (100 %-tný vlastník akcií spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. v čase uzatvárania zmluvných dojednaní týkajúcich sa dokumentov požadovaných v žiadosti žalobcu zo dňa 14.07.2014 pod bodmi b/ a c/) bol alebo nebol osobou zriadenou zákonom, sú podľa názoru správneho súdu zmätočné a neodôvodnené aj z toho dôvodu, že právna úprava výnimiek z porušenia či ohrozenia obchodného tajomstva obsiahnutá v § 10 ods. 2 písm. c) infozákona sa vzťahovala v čase podania žiadosti žalobcu zo dňa 14.07.2014, ako aj v čase vydania meritórnych rozhodnutí povinných osôb vo veci, aj na nakladanie s „majetkom právnických osôb zriadených zákonom“.

14. Správny súd ďalej dospel k záveru, že odôvodnenie prvostupňového, ako aj napadnutého rozhodnutia trpí vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov vo vzťahu k posúdeniu otázky, či sa v prípade nesprístupnených informácií jedná o informácie týkajúce sa obchodného tajomstva druhej zmluvnej strany a následne - či v danom prípade - za predpokladu existencie obchodného tajomstva, neprevyšuje princíp verejného záujmu na poskytnutí požadovaných informácií. Z obsahu odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, že povinná osoba obsah odpovede druhej zmluvnej strany zo dňa 07.01.2019 de facto len prevzala, pričom tieto argumenty automaticky považovala za preukázanie existencie obchodného tajomstva.

15. Správny súd uviedol, že potreba precízneho odôvodnenia prípadnej existencie obchodného tajomstva vo vzťahu k posudzovaniu prípadného obmedzenia podľa § 10 ods. 1 infozákona, ako aj vo vzťahu k iným otázkam nakladania s danými informáciami (napr. vo vzťahu k okolnostiam uplynutia značného času od uzatvárania dotknutých kontraktačných dokumentov či vo vzťahu k prípadnému vykonaniu testu proporcionality medzi potrebou ochrany obchodného tajomstva a verejným záujmom na transparentnosti a kontrole nakladania s verejnými prostriedkami v súvislostiach zákonných limitov infozákona), bola ako záväzná úloha správnych orgánov konštatovaná v predchádzajúcich rozhodnutiach krajského, ako aj Najvyššieho súdu (k tomu pozri aj toto odôvodnenie vyššie).

16. Správny súd poukázal na to, že primárnou úlohou prvostupňového správneho orgánu bude v súčinnosti so žalobcom precizovať podanú žiadosť zo dňa 14.07.2014 postupom podľa § 14 infozákona tak, aby bolo možné v administratívnom konaní ďalej procesne postupovať zákonom stanoveným postupom, vyplývajúcim z relevantných ustanovení infozákona a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) - ďalej aj ako „Správny poriadok“. Podľa procesnej situácie, ktorá v administratívnom konaní vyplynie z okolností podľa prvej vety, bude následne úlohou povinnej osoby svoje meritórne rozhodnutie vo veci riadnym spôsobom odôvodniť.

III. Kasačná sťažnosť žalovaného, vyjadrenie žalobcu

17. Proti napadnutému uzneseniu podal žalovaný (ďalej aj ako „sťažovateľ“) kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, ktorou žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť správne mu súdu na ďalšie konanie, alternatívne žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu žalobcu zamietnuť.

18. V nadväznosti na bod 49. napadnutého rozsudku sťažovateľ namietal, že sa nestotožňuje s právnym posúdením správneho súdu, ktorý určil sťažovateľovi ako primárnu úlohu precizovať podanú žiadosť žalobcu. Sťažovateľ nepovažoval identifikovanie nedostatočného precizovania žiadosti žalobcu za nedostatok a mal za to, že spornou vždy bola a je len skutočnosť, či k obmedzeniu sprístupnenia žiadateľom požadovaných informácií došlo v súlade so zákonom. Sťažovateľ zdôrazňuje, že napriek spôsobu formulácie žiadosti žalobcu je nesporné, že žalobcovi sprístupnil všetky ním požadované informácie (dokumenty). Spornou ostáva len otázka zákonnosti vylúčenia niektorých informácií obsiahnutých v týchto informáciách (dokumentoch) zo sprístupnenia.

19. Sťažovateľ argumentoval aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 3Sžik/1/2017 v tejto veci, ktorý v bode 17. uviedol: „že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok špecifikácie dôvodov obmedzenia prístupu k informáciám...“, resp. v bode v bode 19 konštatoval, že: „Nepreskúmateľnosť obmedzenia prístupu k informáciám spočíva aj v tom, že prílohy neboli sprístupnené ako celok, čo neumožňuje vytvoriť ani všeobecnú predstavu o tom, čo bolo obsahom prílohy a či vôbec spĺňa kritériá pre obmedzenie prístupu.“

20. Z uvedeného je podľa sťažovateľa zrejmé, že správny súd vychádzal pri svojom rozhodnutí v tejto veci z nesprávneho právneho posúdenia, keď v jeho odôvodnení zaväzuje sťažovateľa povinnosťou so žalobcom precizovať jeho žiadosť, pričom sťažovateľ, Najvyšší súd, ako ani sám žalobca neidentifikovali akékoľvek nedostatky žiadosti a zároveň im bolo zrejmé, sprístupnenie akých, resp. ktorých informácií sa touto žiadosťou požaduje.

21. Sťažovateľ zastáva názor, že žalobcovi sprístupnil ním požadované informácie, s vylúčením informácií predstavujúcich obchodné tajomstvo druhej zmluvnej strany a informácie obsahujúce osobné údaje tak, ako mu to ukladá Správny poriadok a infozákon.

22. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zaujal stanovisko, že sťažovateľ sa v napadnutom rozhodnutí ani v prvostupňovom rozhodnutí vôbec nezaoberal právnym názorom Krajského súdu v Bratislave (vrátane Najvyššieho súdu) na odstránenie vád neurčitosti žiadosti o informácie. Povinnosťou žalovaného však bolo rešpektovať právny názor správneho súdu a riadiť sa ním, resp. sa s ním nejakým spôsobom vysporiadať a presvedčivo zdôvodniť, prečo sa od tohto názoru chcel odkloniť. Žalovaný však tento právny názor jednoducho odignoroval.

23. Pokiaľ ako druhý dôvod kasačnej sťažnosti sťažovateľ uvádzal tvrdenie, že má za to, že žalobcovi sprístupnil ním požadované informácie, tak, ako mu to ukladajú príslušné právne predpisy, takáto kasačná námietka je podľa žalobcu len všeobecná a nekonkrétna, nie je preto možné sa k nej kvalifikovane vyjadriť.

24. Žalobca vyjadril presvedčenie, že kasačnou sťažnosťou napadnutý rozsudok správneho súdu je správny a zákonný, pričom odôvodnenie spĺňa požiadavky podľa § 139 SSP. Okrem toho, že súd žalovanému vyčíta, že vo viacerých ohľadoch nerešpektoval záväzný právny názor správnych súdov v predchádzajúcich konaniach, namietané rozhodnutia nie sú dostatočne a riadne odôvodnené, a preto sú nepreskúmateľné (napr. vo vzťahu k tomu, či požadované informácie predstavujú obchodné tajomstvo alebo či napriek tomu musia byť sprístupnené, keďže ide o informácie o nakladaní s majetkom právnickej osoby zriadenej zákonom). Poukázal na to, že správny súd považoval za zmatečné a neodôvodnené aj závery žalovaného v súvislosti s tým, či Fond národného majetku v čase uzatvárania zmluvných dojednaní týkajúcich sa dokumentov, ktoré žiadal žalobca, bol alebo nebol osobou zriadenou zákonom. Správny súd tiež namietal, že túto skutočnosť žalovaný posudzoval podľa starej (a teda neplatnej/neúčinnnej) právnej úpravy.

25. Vzhľadom na uvedené žiadal žalobca kasačnú sťažnosť zamietnuť.

IV. Vybraná súvisiaca právna úprava, právne posúdenie veci kasačným súdom

26. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej aj ako „kasačný súd“ alebo „Najvyšší správny súd“) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho právomoc a príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení a § 11 písm. h) SSP.

27. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

28. Podľa § 10 ods. 1 infozákona, informácie označené ako obchodné tajomstvo povinná osoba nesprístupní.

29. Podľa § 10 ods. 2 písm. c) infozákona, porušením alebo ohrozením obchodného tajomstva nie je najmä sprístupnenie informácie, ktorá sa získala za verejné prostriedky, alebo sa týka používania verejných prostriedkov, nakladania s majetkom štátu, majetkom obce, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom, na základe zákona alebo nakladania s finančnými prostriedkami Európskej únie.

30. Podľa § 14 ods. 2 infozákona, zo žiadosti musí byť zrejmé, ktorej povinnej osobe je určená, meno, priezvisko, názov alebo obchodné meno žiadateľa, jeho adresa pobytu alebo sídlo, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií žiadateľ navrhuje.

31. Podľa § 14 ods. 3 infozákona, ak žiadosť nemá predpísané náležitosti uvedené v odseku 2, povinná osoba bezodkladne vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní, neúplnú žiadosť doplnil. Poučí žiadateľa aj o tom, ako treba doplnenie urobiť. Ak napriek výzve povinnej osoby žiadateľ žiadosť nedoplní a informáciu nemožno pre tento nedostatok sprístupniť, povinná osoba žiadosť odloží.

32. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku (v znení neskorších predpisov), v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Kvalita kasačnej sťažnosti, kasačné dôvody

33. Najvyšší správny súd v súvislosti s podanou kasačnou sťažnosťou v prvom rade poukazuje na to, že kvalita kasačnej sťažnosti do značnej miery predurčuje obsah rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu.

Strohá a všeobecná kasačná (žalobná) argumentácia vedie k vybaveniu kasačnej sťažnosti (žaloby) iba v zodpovedajúcej - nízkej - miere detailov.

34. Úlohou Najvyššieho správneho súdu v kasačnom konaní je primárne preskúmať zákonnosť postupu a rozsudku správneho súdu, nie v druhom stupni súdnictva ab ovo preskúmať postup a rozhodnutia správnych orgánov. Zároveň od ústredného orgánu štátnej správy je možné očakávať podávanie vysoko kvalifikovaných kasačných sťažností, ktoré budú adresne reagovať na napadnutý rozsudok a nebudú len všeobecným vyjadrením nesúhlasu s právnym názorom súdu. V kasačnom konaní by preto mal sťažovateľ adresne a čo najpresnejšie pomenúvať nedostatky v konaní a v právnych úvahách správneho súdu, tieto zrozumiteľne a v konkrétnej rovine konfrontovať s pozitívnoprávnou úpravou, resp. ustálenou rozhodovacou praxou kasačného súdu, formulovať alternatívny právny výklad (ak sa nestotožnil s právnymi závermi správneho súdu), resp. čo najpresvedčivejšie prezentovať Najvyššiemu správne mu súdu argumentáciu v prospech správnosti ním prezentovaného názoru. Kasačná sťažnosť žalobcu tieto podmienky a predpoklady nespĺňa.

35. Kasačná sťažnosť sťažovateľa je strohá, pričom táto adresne polemizuje len s niektorými závermi napadnutého rozsudku. Prezentovaná sťažnostná argumentácia spočíva výlučne v (i) nesúhlase s pokynom na konkretizáciu požadovaných informácií z dôvodu, že tento pokyn explicitne nevyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 3Sžik/1/2017 a (ii) vyjadrenia presvedčenia, že sťažovateľ poskytol všetky informácie v súlade s infozákonom.

36. Druhú námietku kasačnej sťažnosti, spočívajúcu v tvrdení, že žalobcovi sprístupnil ním požadované informácie, tak, ako mu to ukladajú príslušné právne predpisy, sťažovateľ nerozvinul. Žiadnym adresným spôsobom nezameral svoje tvrdenie a argumentáciu na konkrétne časti právneho posúdenia veci zo strany správneho súdu. Nie je pritom úlohou kasačného súdu, aby argumentáciu za sťažovateľa dohľadával alebo dotváral, keď tu zároveň Najvyšší správny súd poukazuje na § 440 ods. 2 SSP („2. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (...).“.

37. Jediná - do určitej miery konkretizovaná - námietka kasačnej sťažnosti sa teda týka uloženia pokynu na administratívny postup spočívajúci v konkretizácii požadovaných informácií žalobcom podľa § 14 ods. 2 a 3 infozákona.

38. Sťažovateľ argumentoval primárne bodmi 17. a 19. rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 3Sžik/1/2017. Sťažovateľ však okrem citácie častí odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 3Sžik/1/2017, túto námietku ďalej bližšie neodôvodnil. Z citovaných pasáží uvedeného rozsudku však nevyplýva záver, že by žalovaný vo veci nemal procesne postupovať podľa § 14 ods. 3 infozákona. Kasačný súd konštatuje, že z citovaných častí rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 3Sžik/1/2017, ako aj z ostatných bodov právneho posúdenia obsiahnutých v uvedenom rozsudku vyplýva, že Najvyšší súd sa zameral na vadu nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutí žalovaného - bez toho, aby zaujal explicitné stanovisko k postupu podľa § 14 ods. 3 infozákona. Na strane druhej, z uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu explicitne nevyplýva právny názor, na ktorý sa sťažovateľ v kasačnej sťažnosti odvoláva, pričom on v nej nepredostrel kvalifikovanú argumentáciu - okrem strohého poukazu na dva body odôvodnenia tohto rozsudku a poukazu na príslušné zákonné ustanovenia (bez ich aplikácie na konkrétnu vec resp. bez predostretia konkurujúceho právneho názoru). Aj v tomto kontexte je preto potrebné poukázať na § 440 ods. 2 SSP.

39. Pokiaľ sťažovateľ v kasačnej sťažnosti ďalej stručne spomenul, že ani samotný žalobca sa nedomáhal postupu spočívajúceho v precizovaní predmetu žiadosti, toto ďalej nevysvetlil. Kasačný súd preto nemohol nad rámec uvedeného skúmať a vyhľadávať, či tým sťažovateľ mienil napádať to, že sa správny súd napr. odchýlil od žalobných bodov, príp. čo tým sťažovateľ mienil povedať. Zároveň kasačný súd zohľadnil to, že samotný žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti právne závery správneho súdu akceptoval, a to vrátane identifikovanej vady spočívajúcej v nerešpektovaní pokynu na uplatnenie postupu podľa § 14 ods. 3 infozákona - ku ktorej žalobca zaujal stanovisko, že žalovaný sa s uvedeným pokynom mal vysporiadať minimálne v tej rovine, že sa k nemu vyjadří (prečo považuje žiadosť za dostatočne určitú).

40. Za uvedených skutočností, zohľadniac aj predchádzajúci priebeh administratívneho a správneho súdneho konania sa nejaví ako správne (ďalej neodôvodnené) stanovisko sťažovateľa, že predmet žiadosti - t. j. akej informácie sa žalobca domáhal - nebol v tejto veci sporný.

Konkretizácia pokynu na ustálenie predmetu žiadosti v tejto veci

41. Aj vzhľadom na množstvo pokynov prvostupňových súdov pri zrušovaní jednotlivých rozhodnutí žalovaného, rešpektujúc vôľu žalobcu, ktorý je tým subjektom, ktorý by mohol brojiť voči postupu podľa

§ 14 ods. 3 infozákona - čo však neurobil, má kasačný súd za to, že pre jednoznačné ozrejmienie predmetu žiadosti je v ďalšom postupe namieste uskutočniť dopyt zo strany správneho orgánu vo vzťahu k žalobcovi - smerujúci k ustáleniu predmetu žiadosti v tom zmysle, či žalobca žiada poskytnutie tých informácií, ktoré na základe jeho žiadosti zo dňa 14.07.2014 identifikoval žalovaný (dokumenty ktoré žalobcovi sprístupnil a dokumenty, ktorých sprístupnenie žalobcovi odmietol, resp. odmietol v časti), resp. či jeho žiadosť smeruje (aj) k sprístupneniu iného druhu alebo okruhu informácií. V prípade, ak by žalobca na takúto výzvu nereagoval, povinná osoba bude legitímne prezumovať, že je okruh požadovaných informácií ustálený a že sa týka tých informácií, ktoré boli vymedzené v napadnutom rozhodnutí a prvostupňovom rozhodnutí. Aj s ohľadom na to, že sa jedná o administratívny postup, ktorý spravidla trvá krátko - sedem dní - je jeho uplatnenie aj vzhľadom na nejasnosti ohľadom predmetu žiadosti identifikované počas predchádzajúceho administratívneho a správneho súdneho konania vhodné - preto sa kasačný súd v tomto neodkláňa od pokynu správneho súdu ohľadom precizovania žiadosti.

42. Je potrebné ale - na druhej strane - zdôrazniť, že takýto postup má spočívať v zásade len v jednom dopyte žalovaného voči žalobcovi a nemá slúžiť na vytváranie priestoru pre zdĺhavý administratívny postup smerujúci k opakovaným žiadam o absolútne detailnú špecifikáciu žiadosti nad rámec možnosti žiadateľa. Je totiž potrebné zohľadniť, že nie je v možnostiach žiadateľa (žalobcu) presne uviesť označenie dokumentov, resp. listín, o ktoré má záujem, pokiaľ nemá vedomosť, s ktorými dokumentmi žalovaný disponuje. V takom prípade sa za dostatočne určitú žiadosť považuje aj žiadosť o sprístupnenie dokumentov, vytvorených „v súvislosti“ s určitou udalosťou, rokovaním či úkonom. Nemožno tiež od žiadateľa požadovať, aby presne určil informácie obsiahnuté v listine, ktorých sprístupnenie požaduje (porov. napr. Wilfing, P. Zákon o slobodnom prístupe k informáciám. Bratislava: VIA IURIS 2012, s. 151-152).

43. Ustanovenie § 14 ods. 3 infozákona stanovuje, že ak napriek výzve povinnej osoby žiadateľ žiadosť nedoplní a informáciu nemožno pre tento nedostatok sprístupniť, povinná osoba žiadosť odloží. Ak možno sprístupniť napríklad iba časť požadovaných informácií, z dôvodu, že zvyšná časť požadovaných informácií bola nedostatočne špecifikovaná a žiadateľ svoju žiadosť v tomto smere nedoplnil, povinná osoba sprístupní iba tie informácie, ktoré boli dostatočne špecifikované a žiadosť odloží iba v časti, ktorá sa týka nedostatočne špecifikovaných informácií. Preto aj v prípade nedoplnenia, resp. absencie špecifikácie žiadosti, žalovaný bude pokračovať v konaní a sprístupní, resp. rozhodne o odmietnutí sprístupnenia informácií, ktoré sú nateraz ustálené ako predmet tohto konania (informácie - dokumenty a ich prílohy špecifikované v prvostupňovom rozhodnutí a napadnutom rozhodnutí - pokiaľ sa žiadateľ - žalobca nevyjadrí tak, že ich sprístupnenie nepožaduje).

Pokyn na ustálenie predmetu žiadosti nebol jedinou vadou identifikovanou v napadnutom rozsudku

44. Kasačný súd ďalej poukazuje na to, že správny súd v napadnutom rozsudku síce povinnosť špecifikovať predmet žiadosti o sprístupnenie informácií považoval za primárnu úlohu správnych orgánov po zrušení preskúmaní rozhodnutí, nejedná sa však o jedinú vadu preskúmaných rozhodnutí, ktoré boli zo strany správneho súdu identifikované a ktorými odôvodnil výrok napadnutého rozsudku, keď správny súd tiež poukázal aj na ďalšie vady:

- zmätočnosť argumentácie žalovaného týkajúcej sa toho, či Fond národného majetku bol alebo nebol osobou zriadenou zákonom,
- podľa správneho súdu sa javí ako relevantná aj námietka, že právna úprava výnimiek z porušenia či ohrozenia obchodného tajomstva obsiahnutá v § 10 ods. 2 písm. c) infozákona sa vzťahovala v čase podania žiadosti žalobcu zo dňa 14.07.2014, ako aj v čase vydania meritórnych rozhodnutí povinných osôb vo veci, aj na nakladanie s „majetkom právnických osôb zriadených zákonom“,
- nepreskúmateľnosť preskúmaných rozhodnutí pre nedostatok dôvodov, pretože povinná osoba obsah odpovede druhej zmluvnej strany zo dňa 07.01.2019 de facto len prevzala, pričom tieto argumenty automaticky považovala za preukázanie existencie obchodného tajomstva,
- nepreskúmateľnosť preskúmaných rozhodnutí vo vzťahu k otázke, či v danom prípade pre prípad existencie obchodného tajomstva neprevyšuje princíp verejného záujmu.

45. Za uvedených okolností vyhodnotil kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú, nakoľko táto nebola spôsobilá zvrátiť závery napadnutého rozsudku.

K pokynom na ďalší postup v administratívnom konaní

46. Kasačný súd síce vyhodnotil kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú, ale zároveň - aj vzhľadom na doterajšie konania v tejto veci a ich závery - upriamuje pozornosť správneho súdu na účel správneho súdnictva.

47. Neušlo totiž pozornosti kasačného súdu, že správny súd v bode 49. napadnutého rozsudku uviedol, že úlohou žalovaného bude - po aplikácii postupu § 14 infozákona - svoje meritórne rozhodnutie vo veci riadnym spôsobom odôvodniť, pričom žalovaný sa má vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami žalobcu vznesenými v podanej správnej žalobe. Správny súd k tomu uviedol, že vzhľadom na konštatované nedostatky rozhodovacej činnosti správnych orgánov v prebiehajúcom administratívnom konaní zakladajúce potrebu zrušenia napadnutého, ako aj prvostupňového rozhodnutia, nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa jednotlivito ku konkrétnym žalobným námietkam žalobcu, keďže procesný priestor na plnohodnotné vysporiadanie sa s nimi týmto rozhodnutím vzniká práve vo vedenom administratívnom konaní.

48. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv účastníka konania, jeho cieľom je ochrana práv fyzických osôb a právnických osôb - a ich prostredníctvom - aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších čŕt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

49. Nie je želaný postup, v ktorom správny súd - v konaní o žiadosti o sprístupnenie informácie, ktoré trvá značný počet rokov - vo vzťahu k správnomu orgánu (v tomto kontexte) formuloval všeobecnú úlohu, aby sa on vysporiadal „so všetkými relevantnými námietkami žalobcu vznesenými v podanej správnej žalobe“. Správny súd mal sám jednoznačne a konkrétne uviesť, ktoré námietky žalobcu považuje za relevantné (a prečo) a - na strane druhej - ktoré nevyhodnotil ako dôvodné.

50. Prihliadajúc na zásadu hospodárnosti konania, ako aj na práva a právom chránené záujmy žalobcu (najmä v kontexte skutočnosti, že o predmetnej veci súdy - i keď s časovými medzerami - konajú už od apríla 2015), kasačný súd považoval za potrebné (a to najmä vzhľadom na špecifickosť predmetu konania, na záujem na včasnom prístupe k informáciám, na osobitosti súdneho konania na úseku slobodného prístupu k informáciám - napr. § 193 SSP) a tiež s ohľadom množstvo pokynov jednotlivých súdov pri zrušovaní jednotlivých rozhodnutí žalovaného a nejasný pokyn správneho súdu (k tomu pozri aj bod 49. vyššie) - sám sa autonómne vyjadriť k zásadnej otázke a tým doplniť pokyn správneho súdu v bode 49. napadnutého rozsudku.

51. V prvom rade kasačný súd nadväzuje na nedokončenú úvahu správneho súdu obsiahnutú v bode 42. napadnutého rozsudku, že právna úprava výnimiek z porušenia či ohrozenia obchodného tajomstva obsiahnutá v § 10 ods. 2 písm. c) infozákona sa vzťahovala v čase podania žiadosti žalobcu zo dňa 14.07.2014, ako aj v čase vydania meritórnych rozhodnutí povinných osôb vo veci, aj na nakladanie s „majetkom právnických osôb zriadených zákonom“.

52. V tomto kontexte kasačný musí doplniť relatívne neurčité a málo dôrazné vyjadrenie správneho súdu („námietka [...] sa javí ako relevantná“). Kasačný súd potom zdôrazňuje, že pre posúdenie veci nie je rozhodujúci právny stav v čase vzniku požadovanej informácie, ale právny stav v čase podania žiadosti o sprístupnenie informácie. Kasačný súd v tomto ohľade poukazuje aj na ustálenú súdnu prax, v ktorá uvádza, že pri nesprístupnení informácie nepostačuje len splnenie formálnej podmienky ochrany určitej informácie, t. j. odkaz na príslušnú právnu normu, ale aj materiálnej podmienky označenia informácie za chránenú - t. j. objasnenie, prečo naozaj existuje potreba danú informáciu chrániť a či tento dôvod v čase podania žiadosti stále trvá a či sa ochrana vzťahuje na celú informáciu alebo jej časť (k tomu pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu - sp. zn. 5SŽi/1/2009, rozsudok Najvyššieho správneho súdu - sp. zn. 7Svk/11/2023, rozsudok Najvyššieho súdu - sp. zn. 4SŽik/3/2020). Názor, že pre posúdenie právneho režimu sprístupnenia informácií je rozhodujúci právny stav v čase podania žiadosti o sprístupnenie informácie, je možné abstrahovať aj z ďalších rozsudkov Najvyššieho správneho súdu - napr. sp. zn. 8Svk/4/2024 a sp. zn. 5Svk/3/2022.

V. Záverečné zhrnutie, odôvodnenie v časti trov

53. Vzhľadom na uvedené považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa za nedôvodnú, a preto postupom podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť zamietol.

54. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd v zmysle § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi voči žalovanému - sťažovateľovi priznal právo na

náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady bude rozhodnuté v zmysle § 175 ods. 2 SSP.

55. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 452, § 463, § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.